

Loretos Graužinienės įvaizdis

Liutauras Ulevičius

Visuomeninio transliuotojo interneto portalas lrt.lt skelbia Jurgitos Kuzmickaitės apibendrintas mintis straipsnyje „Loreta Graužinienė: lyderė ar lyderio atstovė?“. Kartu su psichologu Žygimantu Grakausku, politologe Irmina Matonyte, buvusiu Darbo partijos nariu (dabar Pilietinės demokratijos frakcijos Seime seniūnu) Andriumi Baranausku savo mintimis dalinuosi ir aš.

Galutinį tekstą rasite pagal nuorodą, o čia pirminės mano įžvalgos pagal žurnalistės klausimus:

- **Kokį L. Graužinienė turi įvaizdį viešojoje erdvėje? Kaip ją būtų galima charakterizuoti kaip politikę, t.y. kokiomis savybėmis ji pasižymi ir kokie jos veiksmai leidžia tokias savybes išskirti?**

Jeigu šiek tiek juokaujant, tai LG yra tam tikras darbo partijos “atpirkimo ožys”. Būtent jai dažniausiai tekdavo tapti DP veidu sudėtingose situacijose, aiškinti kartais protu nepaaiškinamą DP lyderio poziciją.

Kaip politikė ji iš tiesų yra puikus sistemos elementas, t.y. savo užduotį - viešai pristatinti partijos poziciją - ji atlieka gana gerai. Aišku, tam būtina vidinė savitvarda, o šiuo elementu LG iš tiesų gali didžiulis, nors, kaip ir Rolandas Paksas apkaltos proceso metu, akivaizdu, kad politikė palaipsniui pavargo.

- **Ar ji turi lyderiui būtinų savybių? Kaip žinome, V. Uspaskichas norėjo ją matyti Darbo partijos pirmininkės poste, tačiau partiečiai nepalaikė, be to, rinko parašus, kad ji būtų atstatydinta iš frakcijos seniūnės pareigų. Kodėl jai nepasisėkė?**

LG nors ir yra puiki DP mechanizmo dalelė, tačiau ji nėra pati savaime gimusi lydere, jai trūksta charizmos. Aišku, Lietuvoje LG galėtų tapti “mūkelės” tipo lydere, kai tauta pradeda garbinti tą politiką, kurį sistema visiškai izoliuoja ar pasmerkia. Spėčiau, kad DP nariai kol kas nenori eiti tokiu keliu, todėl ir nepritarė VU siūlymui. Kitu atveju visai DP būtų tekę tapti eiline “kovotoja prieš elito sistemą”, o tai pagal turimas vietas bent jau absoliučiais skaičiais Seime būtų tam tikra rezignacija.

- **Ar galima išskirti kokius nors ryškesnius jos pačios darbus, jos idėjas, ar ji buvo matoma tik dėl to, kad buvo frakcijos seniūnė ir žiniasklaida kreipdavosi pirmiausia į ją, o vėliau ji tapo savotiška V.Uspaskicho atstove Lietuvoje? Ar L.Graužinienės politinė ateitis apskritai galima be V. Uspaskicho?**

Be gilesnės analizės sunku atsakyti, tačiau LG daugiausiai veikė kaip partijos ruporas. Panašią funkciją dar esant AMB vykdė Gediminas Kirkilas. Tai 2-3 žmogaus pozicija, kuris papildo lyderį ne tiek maloniais, galbūt ne tiek svarbiais klausimais. Seimo frakcijos seniūnės postas tai puikiai simbolizuoja - praktiškai jokios esminės įtakos sprendimų priėmimui, praktiškai tik “antpečiai”, leidžiantys dalyvauti procese. Nors tiesiogiai susidurti neteko, tačiau spėju, kad LG geriau sekėsi bendrauti tiesiogiai su žmonėmis, todėl LG iš tiesų galėjo tapti mielesniu “pirmuoju kontaktu” ne DP nariams.

LG be VU gali dalyvauti politikoje, tačiau jai reikėtų arba iš esmės keisti savo pozicionavimą (tai buvo bandyta padaryt per DP suvažiavimą), arba šlietis prie naujo lyderio.

- **Kodėl L. Graužinienė taip ištikimi ir atkakliai V. Uspaskichą gina, kai kiti partijos nariai jį kritikuoja ar net palieka partiją? Ar ji juo nuoširdžiai tiki ir žavisi, ar ji taip elgiasi turėdama kokių nors pragmatinių interesų, ar ji turi sentimentų pačiai Darbo partijai, nes prisidėjo prie jos kūrimo (ką ji pati mėgsta kartoti), ir gindama V. Uspaskichą taip nori apginti partijos reputaciją? Kas leidžia daryti vieną ar kitą prielaidą?**

Dėl LG ir VU ryšio - nenorėčiau spėlioti, tačiau toks elgesys tik patvirtina jos kaip nuoseklios DP mechanizmo dalyvės rolę. Abejoju, ar DP dar turi "idealistų", todėl tai daugiau panašu į nuoseklų bandymą išlaikyti bent dalelę tos sėkmės, kurią buvo įgijusi DP.

- **Kaip manote, su kuo susijęs L. Graužinienės įvaizdžio pakeitimas? Ar tai tiesiog moters noras pasikeisti, gražiau atrodyti ar tai kas nors daugiau, susijusio su viešaisiais ryšiais?**

Tokio rango politikai neturėtų sau leisti daryti gana didelių "viražų" viešojoje laikysenoje, kalbėsenoje ir pan. O LG pasikeitimai iš tiesų buvo esminiai (išvaizda, sąsajos - ne bet kas keitė, o Juozukas, kalbėsena/laikysena), todėl tai daugiau panašu į planuotus veiksmus, nors veiksmų nuoseklumo trūkumas (DP kolegų elgesys) leistų ir abejoti tokia veiksmų seka.

2006 09 30

<http://www.xn--uleviius-obb.lt/?p=56>